

EKSPLORUJ ZIEMIĘ I WSZECHŚWIAT

CIEKAWOSTKI

Stanowią bazę sprawdzonych i gotowych do wykorzystania przez nauczyciela na lekcji krótkich informacji na temat poszczególnych jaskiń na świecie, które uczniowie eksplorują w aplikacji.

RZEŻBA KRASOWA: JASKINIA → Wybrane jaskinie krasowe

→ Węgry → Jaskinia Baradla

- Znajduje się w północno-wschodnich Węgrzech, w Parku Narodowym Aggtelek.
- Jest największą i najdłuższą jaskinią na Węgrzech.
- System korytarzy i komór powstał w skałach wapiennych w wyniku krasowienia.
- Zbudowana jest z licznych form naciekowych: **stalaktytów, stalagmitów, stalagnatów, draperii i kaskad naciekowych**. Występują w niej także podziemne strumienie i jeziora.
- Najśłynniejszą salą jest **Sala Wielka (Gigantów)**, która może pomieścić nawet kilka tysięcy osób.
- W salach jaskini często odbywają się koncerty ze względu na doskonałą akustykę.

→ Hiszpania → Jaskinia Artá

- Jaskinia Artà znajduje się na wschodnim wybrzeżu Majorki (Hiszpania).
- Otwiera się spektakularnie na wybrzeże Morza Śródziemnego.
- Jaskinia ta powstała w skałach wapiennych w wyniku długotrwałego działania wody.
- Składa się z wielu sal i korytarzy o dużych rozmiarach.
- Największa sala to tzw. **Sala Króla Kolosa**, która ma imponujące formy naciekowe.
- Występują tu **stalaktyty, stalagmity, stalagnaty**, a także draperie i kolumny naciekowe.
- Jedna z kolumn osiąga wysokość ok. 22 metrów – należy do najwyższych w Europie.
- W salach jaskini odbywają się pokazy światła i dźwięku, co podkreśla urok form naciekowych.

→ Australia → Jaskinia Tantanoole

- Znajduje się w Australii Południowej, stanowiąc część Tantanoole Caves Conservation Park.
- To stosunkowo **niewielka jaskinia krasowa**, ale wyjątkowa pod względem bogactwa form naciekowych: **stalaktyty, stalagmity, kolumny naciekowe, zasłony** (draperie), które występują w wielu barwach – od bieli przez pomarańcz po róż.
- Powstała w wapieniach ok. 350 tysięcy lat temu, kiedy teren znajdował się pod wodą (morzem).

- Jaskinia ma tylko **jedną dużą komorę**, co odróżnia ją od wielu innych systemów krasowych.

→ Chorwacja → Jaskinia Manita Peć

- Położona jest w kanionie Velika Paklenica w Parku Narodowym Paklenica w Chorwacji.
- Wnętrze zachwyca bogactwem formacji – **stalagmitami, stalaktytami, kolumnami i płaskorzeźbami z wapienia**. Niektóre z nich noszą nazwy od ciekawych kształtów, np. „Hełm”, „Organy” czy „Czarownica”.
- Jaskinia skrywa także podziemne życie – opisano aż 52 taksony bezkręgowców, z czego 20 to gatunki typowo jaskiniowe przystosowane do życia w ciemności. Regularnymi mieszkańcami są tu również nietoperze.
- Wejście do tej atrakcyjnej dla zwiedzających jaskini znajduje się na wysokości 570 m n.p.m.
- Temperatura w jaskini przez cały rok wynosi ok. 9° C

→ Włochy → Jaskinia Cavallone

- Leży w Parku Narodowym Majelli we Włoszech.
- Znajduje się na wysokości około 1300 – 1425 m n.p.m., co czyni ją jedną z najwyżej położonych jaskiń udostępnionych zwiedzającym w Europie.
- Dotarcie do wejścia możliwe jest wygodnym kosztem wagonikowym.
- Ma ponad 1360 m długości tras zwiedzania oraz ponad 2 km całkowitej długości systemu.
- Wewnątrz dominują formacje takie jak **stalaktyty, stalagmity**, baseniki oraz przestrzenie o fantazyjnych nazwach, np. Sala Słońców czy Sala Prosciutto.
- Nazwa pochodzi od skały wyglądającej jak profil konia — wejście odpowiada jego oku.
- W jaskini występują różne gatunki nietoperzy.

→ Belize → Jaskinia Actun Chapat

- Znajduje się w dystrykcie Cayo w Belize, w rejonie gór Maya Mountains.
- Nazwa w języku Majów oznacza „**Jaskinia Stonogi**”.
- System jest rozległy, z ogromnymi komorami, wysokimi sklepieniami i licznymi bocznymi tunelami.
- W środku można podziwiać **stalaktyty, stalagmity** oraz skalne „słupy”.
- Wyprawa do jaskini jest dość wymagająca – wymaga wspinaczki, chodzenia po mokrych i błotnistych fragmentach oraz dobrej kondycji.

→ Wietnam → Jaskinia Tien Son

- Znajduje się w Parku Narodowym Phong Nha–Ke Bang w środkowym Wietnamie.
- Jest „suchą” jaskinią – bez podziemnej rzeki.

- Ma ok. 980 m długości dostępnych dla zwiedzających.
- Składa się z systemu komór i korytarzy, pełnych **stalaktytów, stalagmitów** i różnorodnych formacji wapiennych przypominających figury zwierząt, ludzi czy przedmioty.
- Nazywana bywa „pałacem z kamienia”.
- Niektóre komory mają naturalną akustykę – uderzenie w stalagmit potrafi zabrzmieć jak gong lub dzwon.
- Wejście znajduje się około 200 m nad poziomem rzeki Son, a dojście wymaga wspięcia się po dość stromych schodach – ale z góry roztacza się piękny widok na dolinę.